

GODIŠNJI IZVJEŠTAJ

16.12.2022.

Za 2022. godinu pripremio URED LAG-a 5

IZVJEŠTAJ O RADU LAG-A 5 U 2022. GODINI

U uredu LAG-a 5 tijekom 2022. godine radile su četiri zaposlenice, tri u uredu u Korčuli te jedna u podružnici u Potomju na nepuno radno vrijeme. Rad sa strankama je tijekom 2022. godine uključivao svakodnevnu komunikaciju s korisnicima u uredima u Korčuli i Potomju te uredovne dane i radionice koje su održane na sljedećim lokacijama: Lumbarda, Vela Luka, Blato, Smokvica, Mljet, Lastovo, Putniković, Orebić, Potomje, Janjina, Ston .

Tijekom 2022. godine Upravni odbor održao je ukupno četiri sjednice. U srpnju ove godine održana je 19. Izvanredna Skupština na kojoj je donesena Odluka o 5. Izmjeni Lokalne razvojne strategije i 4. Izmjeni Plana provedbe. Usvojenom izmjenom je povećana alokacija za Tip operacije 1.1.4. „Potpora razvoju malih poljoprivrednih gospodarstava” i Tip operacije 2.1.2. „Ulaganje u razvoj nepoljoprivrednih djelatnosti u ruralnim područjima”, sukladno većem interesu korisnika. Nadalje, kako bi se zadovoljio ukupno dodijeljeni iznos sredstava za provedbu 19.2, sukladno Ugovoru s pripadajućim Aneksom 1 i Aneksom 2 te interesu korisnika smanjena je alokacija za dva tipa operacija, Tip operacije 1.1.1. „Restrukturiranje, modernizacija i povećanje konkurentnosti poljoprivrednih gospodarstava” i Tip operacije 3.1.1. „Ulaganja u pokretanje, poboljšanje ili proširenje lokalnih temeljnih usluga za ruralno stanovništvo, uključujući slobodno vrijeme i kulturne aktivnosti te povezanu infrastrukturu”. Prema usvojenom Planu provedbe 9.776.102,35 HRK alociranih za podmjeru 19.2. je raspodijeljeno na sljedeće tipove operacija: 770.326,73 HRK za TO 1.1.1., 5.052.240,00 HRK za TO 1.1.4., 2.369.484,57 HRK za TO 2.1.2. i 1.584.051,05 za TO 3.1.1. Navedena Izmjena LRS LAG-a 5 2014.- 2020. odobrena je od strane APPRRR-a i MP u rujnu ove godine. U prosincu 2022. godine planirano je održavanje i 20. Izborne Skupštine na kojoj se biraju članovi Upravnog i Nadzornog odbora, kao i voditeljica LAG-a 5 na četverogodišnji mandat te 6. Izmjena Lokalne razvojne strategije i 5. Izmjena Plana provedbe kojom će se povećati alokacija za tip operacije 1.1.4.

Upravni odbor je u 2022. donio odluke o raspisivanju dva natječaja: 10. Natječaj za TO 2.1.2. „Ulaganje u razvoj nepoljoprivrednih djelatnosti u ruralnim područjima”, na sjednici održanoj 28. veljače i 11. Natječaj za TO 1.1.4. „Potpora razvoju malih poljoprivrednih gospodarstava” na sjednici održanoj 15. srpnja 2022. godine. U administrativnoj obradi prijave zaprimljenih na LAG natječajima sudjeluju djelatnice ureda LAG-a 5 – voditeljica, voditeljica ureda te stručne suradnice. Projektne prijave ocjenjuje

Ocjenjivački odbor, kojeg za svaki natječaj imenuje UO LAG-a 5. Nakon donošenja odluka na LAG razini, zahtjeve za potporu odabranih projekata LAG 5 u ime korisnika podnosi Agenciji koja donosi konačne odluke.

Za 10. Natječaj za TO 2.1.2. „Ulaganje u razvoj nepoljoprivrednih djelatnosti u ruralnim područjima”, Upravni odbor je na 58. sjednici koja je održana 15. srpnja donio odluku o izmjeni – povećanju alokacije sredstava te četiri odluke o odabiru u ukupnom iznosu od 1.028.012,31 HRK, uz intenzitet potpore od 70% do 90% prihvatljivih troškova. Agenciji su u rujnu podnesena četiri zahtjeva za potporu u AGRONETU za odabrane projekte te su trenutno u fazi obrade.

U prosincu je završena obrada projektnih prijava pristiglih na **11. Natječaj za TO 1.1.4. „Potpora razvoju malih poljoprivrednih gospodarstava”**. Upravni odbor će na svojoj 60. sjednici donijeti četiri odluke o rezultatu administrativne kontrole. Na 20. Izornoj Skupštini LAG-a nakon usvajanja 6. izmjene LRS i 5. izmjene Plana provedbe, kojom će se povećati alokacija za ovaj tip operacije, omogućit će se da Upravni odbor na 11. Natječaju, umjesto za prvotno planiranih šest projekata, u siječnju 2023. godine donese odluke o odabiru za devet projekata, u ukupnoj vrijednosti od 1.014.660,00 HRK.

Sveukupno je dosad Upravni odbor LAG-a 5 donio 67 odluka o potpori, a do kraja siječnja 2023. godine će ih donijeti ukupno 76. Agencija je odobrila ukupno 7.660.187,40 HRK od alociranih 9.776.102,35 HRK (78,35%). Preostalih 21,65% će se alocirati tijekom sljedeće godine, donošenjem 9 odluka o odabiru od strane Upravnog odbora LAG-a 5 za 11. Natječaj TO 1.1.4. i donošenjem konačnih odluka Agencije za navedene projekte i za 4 odobrena projekta na 10. Natječaju za TO 2.1.2.

Nakon donošenja odluka na LAG razini zahtjevi za potporu odabranih projekata se podnose Agenciji koja donosi konačne odluke o financiranju, kontrolira i odobrava zahtjeve za isplatu te isplaćuje sredstva korisnicima. Važno je napomenuti da nakon faze donošenja odluka o odabiru od strane Upravnog odbora, uslijed različitih okolnosti na koje LAG ne može utjecati, korisnici mogu odustati od provedbe projekta, Agencija primjenjuje financijske korekcije, uslijed čega se u konačnici isplati manje sredstava od onih koja su dodijeljena na LAG razini. Izmjenama LRS i Plana provedbe LAG 5 osigurava da navedena sredstva ne ostanu neiskorištena, nego da se iskoriste kroz nove natječaje, sukladno interesu korisnika.

Za **Strateški cilj 1. "Razvoj konkurentne, tržišno orijentirane i održive poljoprivredne proizvodnje"**, Prioritetnu mjeru 1.1. "Poticanje i uvođenje profitabilnijih načina proizvodnje i podizanje produktivnosti u poljoprivredi i preradi", je raspisano ukupno sedam natječaja:

Za **TO 1.1.1. "Restrukturiranje, modernizacija i povećanje konkurentnosti poljoprivrednih gospodarstava"** kroz tri natječaja Upravni odbor donio je odluke o odabiru za 11 projekata. Od provedbe su odustala četiri nositelja, a tri projekta su dosad završena, konačno isplaćena dva. Za ovaj tip operacije je dodijeljeno ukupno 547.141,73 HRK.

Za **TO 1.1.4. "Potpora razvoju malih poljoprivrednih gospodarstava"** je raspisano ukupno četiri natječaja. Kroz prva tri natječaja za ovaj tip operacije, dodijeljeno je ukupno 4.398.312,00 HRK za provedbu 39 projekata. Od navedenog je isplaćeno 3.152.477,25 HRK, a završeno je 18 projekata.

Za četvrti natječaj za ovaj tip operacije (11. natječaj LAG-a 5) će upravni odbor donijeti odluke o odabiru za 9 projekata u ukupnoj vrijednosti od 1.014.606,00 HRK u siječnju 2023. godine, nakon usvajanja 6. Izmjene LRS.

Za **Strateški cilj 2. "Jačanje nepoljoprivrednih djelatnosti"**, Prioritetnu mjeru 2.1. "Razvoj nepoljoprivrednih djelatnosti", TO 2.1.2. „Ulaganje u razvoj nepoljoprivrednih djelatnosti u ruralnim područjima“ su kroz dva natječaja dodijeljena sredstva od iznosu od 2.369.484,57 HRK. Na prvom natječaju za ovaj tip operacije su odobrena ukupno četiri projekta, u vrijednosti od 1.342.012,26 HRK. Dosad je isplaćeno 542.066,65 HRK, što uključuje predujam za jedan projekt i konačnu isplatu za drugi. Na drugom natječaju za ovaj tip operacije, upravni odbor je u srpnju 2022. godine donio odluke o odabiru za četiri projekta ukupne vrijednosti 1.028.012,31 HRK. Odobreni projekti trenutno čekaju konačnu odluku Agencije.

Za **Strateški cilj 3. "Poboljšanje kvalitete življenja ruralnog stanovništva, zaštita okoliša i jačanje kapaciteta LAG-a 5 područja"**, Prioritetnu mjeru 3.1. "Ulaganje u infrastrukturu za poboljšanje kvalitete življenja i zaštitu okoliša", TO 3.1.1. su raspisana dva natječaja, a Upravni odbor je odobrio ukupno 10 projekata. Od odobrenih projekata jedan je odbijen od strane Agencije (u fazi provedbe jednostavne nabave), a dva su odustala. Od preostalih sedam projekata završeno je pet projekata. Ukupno je dodijeljeno 1.373.261,41 HRK, a dosad je isplaćeno 917.441,42 HRK.

Nakon donošenja odluka na 11. Natječaju, koje su planirane u siječnju 2023. godine, LAG 5 će dodijeliti ukupno 9.702.805,71 HRK, čime će realizirati 99% alociranih sredstava za provedbu Mjere 19.2. Krajnji rok za završetak provedbe odobrenih projekata je lipanj 2025. godine, do kada se očekuje da će se i većina dodijeljenih sredstava isplatiti korisnicima. Moguća su dodatna odstupanja uslijed tečajnih razlika, odustajanja korisnika, financijskih korekcija od strane Agencije koje LAG 5 nema utjecaja.

Ured LAG-a u protekloj godini intenzivno je radio na provedbi mjere LEADER 19. u sklopu provedbe Lokalne razvojne strategije LAG-a 5 na kojem rade stručne suradnice Bojana Silić Krstulović, Marijeta Čalić, voditeljica ureda Sanja Grbin i voditeljica Katarina Slejko. Od 01. studenog vođenje Mjere 19 preuzima Bojana Silić Krstulović. Ured LAG-a je tijekom 2022. godine za projekte financirane iz LRS LAG-a 5 odradio ukupno 10 kontrola na terenu prije konačne isplate (SITE VISIT) od čega jednu kontrolu za TO 1.1.1. u Smokvici, šest za TO 1.1.4. u Veloj Luci, Lumbardi, Žuljani i Orebiću te tri kontrole za TO 3.1.1. u Smokvici, Janjini i Lastovu. Stručne suradnice su tijekom 2022. godine održale osam uredovnih dana i devet informativnih radionica za potencijalne prijavitelje na LAG natječaje i to u Veloj Luci, Smokvici, Korčuli, Orebiću, Potomju, Lastovu i Babinom Polju.

Ured LAG-a administrirao je i pokrivao sve aktivnosti Upravnog odbora, Nadzornog odbora i Skupštine. Na poziv Regionalne agencije DUNEA, u suradnji s Ministarstvom poljoprivrede, u Dubrovniku 25. srpnja 2022. LAG 5 je sudjelovao na radionici na temu osnivanja nove Lokalne akcijske grupe na području Dubrovačko-neretvanske županije. Voditeljica Slejko prisutnim je sudionicima predstavila primjere dobre prakse, projekte i aktivnosti LAG-a 5, s posebnim naglaskom na do sada provedene natječaje LAG-a 5. LAG 5 s partnerima iz Ca' Foscari University of Venice planira na poziv Program prekogranične suradnje Interreg Italija – Hrvatska 2021.-2027. prijaviti nastavak projekta Blutoursystem, koji je uspješno završen u lipnju 2019. godine. Kako bi dobili informacije o osnovnim ciljevima i pravilima provedbe programa Interreg Italija – Hrvatska u novom programskom razdoblju, Vjeran Filippi, predsjednik LAG-a 5 i stručna suradnica Bojana Silić Krstulović u studenom 2022. godine sudjelovali su na konferenciji "Interreg Italy-Croatia: Our Shared Blue Basin", koja se održavala u Veneciji od 24. - 25. listopada 2022.

Tijekom ove godine prijavljeni su sljedeći projekti:

- U siječnju i veljači 2022. stručna suradnica LAG-a 5 Marijeta Čalić intenzivno je radila na pripremi novog međunarodnog projekta koji je apliciran na program Interreg CENTRAL EUROPE. Partneri na ovom projektu su: Općina Grosuplje i Nativa - Institute for Sustainable Growth iz Slovenije kao vodeći partner, Turistička zajednica pokrajine Carinthia i Oberösterreich i Business Upper Austria iz Austrije, Slow Food international iz Italije, Općina Spišská Teplica i Sveučilište u Bratislavi iz Slovačke, Turistička zajednica pokrajine Podkarpacie iz Poljske, Hajdú-Bihar County Government iz Mađarske i LAG 5 iz Hrvatske. Cilj ovog projekta je provođenje međusektorskog mapiranja Slow Food turizma u partnerskim regijama, izgradnje kapaciteta, razmjena dobrih praksi o trendovima zelenog i održivog putovanja, stvaranje metodologije i zajedničkog pristupa za identifikaciju, digitalizaciju i promicanje otpornih poljoprivrednih, gastronomskih i drugih praksi održivog turizma. Pridruženi partner LAG-u 5 u ovom projektu je Turistička zajednica grada Korčule. Projektni prijedlog je prijavljen 24. veljače 2022. i prošao je administrativnu kontrolu u travnju 2022. Nažalost, projekt REST je odbijen 20. rujna 2022. s ohrabrujućom recenzijom za nastavak jačanja projekta te je projektni konzorcij odlučio unaprijediti i ponovno prijaviti projekt na novi poziv Interreg CE u ožujku 2023.
- Projekt „Pomažemo zajedno“ za nositelja Općinu Vela Luka financiran iz ESF-a, poziva “Zaželi - program zapošljavanja žena” prijavljen je u svibnju 2022. godine, a nedavno je odobren u iznosu od 889.920,00 HRK. Projektni prijedlog koji je izradio LAG 5 ocijenjen je sa 99 od ukupno 110 bodova, a uključuje zapošljavanje 18 žena na otoku Korčuli koje će 6 mjeseci pružati potporu i podršku starijim i/ili nemoćnim osobama, uz isporuku najmanje 6 paketa kućanskih i osnovnih potrepština.
- Prijava LAG-a 5 na program poticanja razvoja malog i srednjeg poduzetništva Dubrovačko-neretvanske županije za razdoblje 2019.-2021. odobrena je u maksimalnom iznosu od 12.500,00 HRK.

U 2022. GODINI LAG 5 PROVODIO JE I SLJEDEĆE PROJEKTE

LEADER MJERA 19.4.

Kroz navedenu mjeru 19.4. provedena je animacija i jačanje kapaciteta stanovništva LAG 5 područja.

Financirani su troškovi koji se odnose na:

- Opće troškove ureda LAG-a 5 (plaće, najam ureda, režijski troškovi, knjigovodstvo, IT usluge)
- Uredovne dane
- Edukacije djelatnika LAG-a 5
- Animaciju stanovništva LAG 5 područja

U 2022. godini bit će podneseno pet zahtjeva za isplatu u ukupnom iznosu od 601.956,49 HRK. Dosad su podnesena četiri, a odobrena i isplaćena dva zahtjeva u iznosu od 400.261,80 HRK. Peti zahtjev za isplatu za razdoblje do rujna do studenog 2022. bit će podnesen do kraja godine.

Tijekom ove godine podneseni su:

- 20. ZZI - 136.580,00 HRK
- 21. ZZI - 136.541,03 HRK
- 22. ZZI - 127.140,77 HRK
- 23. ZZI - 99.197,31 HRK
- 24. ZZI

LEADER MJERA 19.3. PROJEKT "O-KUPI OTOK"

U 2022. pripremljen je i prijavljen projekt suradnje tri otočna LAG-a: LAG Škoji (glavni partner), LAG Brač i LAG 5 s ciljem umrežavanja i jačanja kapaciteta otočnih dionika te promocije gastro-kulturnog nasljeđa, autohtone agrobioraznolikosti i poduzetničkih potencijala partnerskih LAG-ova s područja srednjodalmatinskih i južnodalmatinskih otoka: Vis, Hvar, Šolta, Brač, Lastovo, Mljet, Korčula i poluotok Pelješac. Drugi specifični cilj je ulaganje u rekonstrukciju i opremanje proizvodno-edukativnog pogona na Hvaru koji osigurava proizvodni prostor usklađen s proizvodnom i higijenskom regulativom za proizvodnju predmeta opće uporabe, prvenstveno kozmetičkih proizvoda, te prostor za edukacije i praktične radionice koji će biti javno dostupan za korištenje članovima i dionicima partnerskih LAG-ova. U razdoblju siječanj-lipanj 2022. voditeljica LAG-a 5 Katarina Slejko i stručna suradnica Marijeta Čalić sudjelovale su na 10 pripremnih sastanaka projektnog tima te je projekt prijavljen 07. srpnja 2022. Agencija za plaćanja je 24. listopada donijela odluku o dodjeli sredstava i odobrila provedbu projekta suradnje „O-kupi otok“ u ukupnom iznosu od 838.520,88 HRK/111.290,85 EUR (od toga LAG-u 5 220.084,51 HRK/29.210,23 EUR). Provedba projekta započela je studijskim posjetom LAG-u Brač od 10. do 13. srpnja 2022. kada je šest članova LAG-a 5 sudjelovalo na radionici namijenjenoj kreiranju metodologije za prepoznavanje i vrednovanje gastro-kulturnog nasljeđa i agrobioraznolikosti područja partnerskih LAG-ova. Od 20. do 23. listopada LAG 5 je u sklopu aktivnosti studijskog putovanja na područje LAG-a 5 ugostio 12 članova partnerskih LAG-ova i sudjelovao u organizaciji manifestacije „Korčulanke pjatance“ u sklopu koje smo organizirali sajam otočnih proizvoda „LAG 5 fest“ i 6 edukacija: kulinarski masterclass sa sezonskim i lokalnim namirnicama, kušanje rijetkih otočnih sorti vina, prepoznavanje i pripremanje samoniklog jestivog bilja; Slow Food – pokret za očuvanje tradicijske proizvodnje i konzumacije hrane; brendiranje i zaštita otočnih proizvoda i radionicu na temu ekološkog pčelarstva. U sklopu projekta organizirali smo i izložbu na temu kulture prehrane i otočnog mentaliteta akademske slikarice Tisje Kljaković Braić koja je bila otvorena od 20. listopada do 09. studenog u gradskom parku u Korčuli. Aktivnosti koje su započele u studenom 2022. trajati će do ožujka 2023, a odnose se na terensko istraživanje gastro-kulturnog nasljeđa područja LAG-a 5 koje podrazumijeva intervju dionika s bogatim iskustvom i znanjem o tematici te izrada foto i video dokumentacije. LAG 5 je u suradnji s LAG-om Brač u 2022. godini proveo aktivnost kreiranja i izrade zajedničke web platforme koja je dostupna na stranici <https://www.o-kupiotok.eu/>.

LEADER MJERA 19.1. “Pripremna pomoć” – IZRADA LRS LAG-a 5 2023.-2027.

LAG 5 je krajem travnja 2022. godine započeo s procesom izrade Lokalne razvojne strategije za razdoblje od 2023. do 2027. godine. Za pružatelja usluga je odabran Institut za razvoj i međunarodne odnose (IRMO).

U sljedećem programskom razdoblju putem LRS će se financirati mikro projekti (do 300.000 eura od čega je do 200.000 eura bespovratno), projekti koji se ne financiraju iz drugih izvora, s naglaskom na projekte koji postižu dodanu vrijednost na postojeće već završene projekte, koji otvaraju put novim, inovativnim rješenjima (zelena i digitalna tranzicija). Izgled i sadržaj LRS za LAG-ove za sljedeće programsko razdoblje je propisan obvezujućim obrascem od strane Ministarstva poljoprivrede.

Vodeći računa o strukturi dionika (javni, privatni /gospodarski i civilni sektor), broju dionika te zastupljenosti svih dijelova područja, LAG 5 je osnovao Radnu skupinu za izradu LRS, koja broji ukupno 56 članova, od čega 26 predstavnika gospodarskog sektora (46,43%), 17 predstavnika javnog sektora (30,36%) te 13 predstavnika civilnog sektora (23,21%). Nadalje, prikupljeni su podaci o stanju komunalne infrastrukture na području LAG-a od svih jedinica lokalne samouprave LAG obuhvata. Prikupljeni su i obrađeni podaci te su načinjeni tablični prilozi za 1. poglavlje LRS-a *Opis područja koje obuhvaća LRS* te za 2. poglavlje LRS-a *Rezultati provedbe LRS u razdoblju 2014. – 2022.*

Kako bi se dobio uvid o tome kakve su intervencije (mjere) potrebne za razvoj lokalnih zajednica na području LAG-a 5 odabrano je 185 ispitanika, iz sva tri sektora i iz svih 11 JLS LAG-a 5 te im je upućena *Anketa za identificiranje razvojnih potreba i projekata na području LAG-a 5*. Do sada je odgovorila 1/3 ispitanika.

Do sada su održane dvije radionice, u Orebiću 21. rujna 2022. godine i u Veloj Luci, 5. listopada 2022. Na Prvoj radionici – uvod u izradu LRS-a i SWOT analiza, je 10 predstavnika javnog sektora, 6 civilnog i 5 gospodarskog (21 osoba) izradilo SWOT analizu. Na Drugoj radionici - razvojne potrebe, opći i specifični ciljevi je sudjelovalo ukupno 15 osoba, od čega po pet predstavnika svakog sektora. Usuglašena je SWOT analiza s prve radionice, nakon čega su izrađeni prijedlozi razvojnih potreba područja LAG-a 5, općih ciljeva i posebnih ciljeva te prijedlozi nacrtu intervencija. Objedinjeni rezultati radionice, razvojne potrebe, opći i specifični ciljevi te intervencije, poslani su svim sudionicima i drugim članovima Radne skupine kako bi ih još jednom razmotrili i dopunili s ciljem dobivanja što bolje podloge za sljedeću 3. radionicu, koja će se održati u Stonu u siječnju 2023. godine.

Kako bi se što bolje pripremila 3. radionica održan je konzultativni sastanak IRMO-a i LAG 5 – u Zagrebu, 26. listopada 2022, na kojem su Katarina Slejko, voditeljica LAG-a 5 i Marijo Polić, suradnik IRMO-a razmotrili i dogovorili poslove i aktivnosti za nastavak i dovršetak izrade LRS-a, s posebnim naglaskom pripreme za izradu intervencija, koje su ne samo srž izrade LRS-a nego su bitne za njezinu kasniju uspješnu provedbu i za budući rad LAG-a 5. U sklopu navedenih aktivnosti pripremljen je popis svih projektnih prijedloga koji su pristigli na dosadašnje natječaje LAG-a 5 te je održano 10 fokus grupa, na kojima je ispitan interes te su prikupljeni potencijalni projekti/ulaganja, izravno od korisnika iz gospodarskog/privatnog, javnog i civilnog sektora na čitavom području LAG-a 5. Fokus grupe su održane tijekom prosinca u Babinom Polju, Lastovu, Stonu, Janjini, Potomju, Putnikovićima, Lombardi, Korčuli, Veloj Luci i Blatu, a ukupno je sudjelovalo 69 osoba, prvenstveno predstavnika gospodarskog sektora.

Za provedbu Mjere 19.1. alocirano je 100.000,00 HRK. Prvi zahtjev za isplatu iznosa 46.026,48 HRK bit će podnesen u siječnju 2023. godine.

„RURAL 3.0. DRUŠTVENO KORISNO UČENJE U SLUŽBI RURALNOG RAZVOJA“ (<https://rural.ffzg.unizg.hr/>)

U prvom tromjesečju 2022. stručna suradnica Marijeta Čalić radila je na pripremi završnog izvješća projekta koji je predan ugovornom tijelu EC EACEA 31. ožujka 2022. U istom razdoblju završena je i e-knjiga *Rural Service-Learning and Social Entrepreneurship* u kojoj je Marijeta Čalić jedan od urednika i autora. Knjiga se može preuzeti na stranici projekta na linku [Rural 3.0 eBook](#). Evaluacija projekta završena je u svibnju 2022. čime je projekt RURASL (s ocjenom 8/10) u potpunosti završen te je LAG-u 5 u dva navrata, u lipnju i listopadu 2022., isplaćena zadnja rata projekta u iznosu od 7.616,78 EUR. Kao jedan od rezultata projekta RURASL objavljen je znanstveni rad u renomiranom američkom časopisu *Journal of Higher Education Outreach and Engagement* pod nazivom *Rural 3.0: A Case Study of University–Community Engagement Through Rural Service-Learning in Croatia* koji se temelji na metodologiji i rezultatima društveno korisnog učenja kojeg je LAG 5 sa studentima Filozofskog fakulteta u Zagrebu proveo u Korčuli i Orebiću 2020. godine. Autorice znanstvenog rada su Nives Mikelić

Preradović, Marijeta Čalić i Philline S. M. van Overbeeke te je dostupan je na stranici <https://openjournals.libs.uga.edu/jheoe/article/view/2602>.

„ADULT EDUCATION FOR SUSTAINABLE CULTURE“

Projektom je planirana aktivnost mobilnosti pet članova hrvatskog konzorcija sastavljenog od udruga Brodoto iz Zagreba, Meraki iz Kloštar Podravskog, Permakultura Dalmacija iz Splita i LAG 5 koji je ujedno i glavni partner. LAG 5 je 10. siječnja 2022. objavio javni poziv zainteresiranim kandidatima za tečaj permakulture u Španjolskoj koji provodi organizacija Permacultura Cantabria iz Ramales de la Victoria. Nakon pristiglih šest prijava odabrana je kandidatkinja Jelena Marović, mlada poljoprivrednica iz Žrnova, koja je zajedno s predstavnicima partnerskih udruga boravila u Španjolskoj od 1. do 10. veljače 2022. Stručna suradnica Marijeta Čalić koordinirala je projektni konzorcij i organizirala aktivnost mobilnosti za pet predstavnika iz Hrvatske. Trening je uključivao edukaciju o osnovnim principima permakulture, kružnoj ekonomiji, eko aktivizmu i drugim temama održivog življenja. Program je uključivao i posjete obližnjim selima i gradovima u pokrajini Kantabريا, upoznavanje s lokalnim proizvođačima hrane kao i posjet permakulturnom selu La Grama. U svrhu diseminacijskih aktivnosti izrađen je video koji je bio dio završnog izvješća projekta <https://youtu.be/YhK8r6WNIJU>. Projektne aktivnosti završene su u kolovozu 2022. nakon čega je uslijedila priprema završnog izvješća koje je predano ugovornom tijelu, Agenciji za mobilnost i programe EU, 03. listopada 2022. Nakon pozitivne analize završnog izvješća (Bodovi: 75/100) dodijeljeni iznos financijske potpore od 13.125,00 EUR je priznat u cijelosti te je LAG-u 5 isplaćena druga rata u iznosu od 2.625,00 EUR (20% ukupnog iznosa).

„EUROPE DIRECT KORČULA“

Od 01. listopada 2022. godine LAG 5 započeo je s provedbom novog projekta – EUROPE DIRECT KORČULA u partnerstvu s Korčulanskom razvojnom agencijom KORA d.o.o. za lokalni razvoj i poslovne usluge i Gradom Korčula. Voditelja centra je Katarina Slejko. Radi se o prvom takvom centru na otoku u Hrvatskoj i drugom u našoj Dubrovačko-neretvanskoj županiji, koji se nadovezuje na dugogodišnji rad LAG-a 5, odnosno na naše iskustvo i znanje u pripremi i provedbi EU projekata, kao i informiranje građana o aktualnostima u programima i natječajima Europske unije.

LAG 5 je s partnerima projekt Europe Direct Korčula prijavio u listopadu 2020. godine te je u svibnju 2021. odabrano 10 takvih centara u Hrvatskoj. Europe Direct Korčula odabran je kao jedanaesti takav centar u Hrvatskoj i s radom je započeo 1. listopada 2022. godine. LAG 5 je organizirao svečano otvorenje centra u petak, 11. studenog 2022. godine, u kino dvorani Centra za kulturu u Korčuli. Na svečanom otvorenju sudjelovao je voditelj Predstavništva Europske komisije u Hrvatskoj Ognian Zlatev, gradonačelnica grada Korčule Nika Silić Maroević, ravnateljica DUNEA-e Melanija Milić, zamjenik ravnateljice DUNEA-e Bruno Bebić i voditeljica Europe Direct Dubovačko-neretvanske županije Antonija Odak.

EUROPE DIRECT u Korčuli bit će član mreže Europe Direct u Hrvatskoj, koja je pak dio sveeuropske mreže centara. Ti centri približavaju Europu ljudima na terenu i potiču ih da se uključe u rasprave o budućnosti EU-a, dok mrežom upravlja Europska komisija. Zainteresirani stanovnici moći će nam se obratiti s pitanjima o politikama, programima i prioritetima EU-a te sudjelovati u događanjima na temu budućnosti EU-a. Projekt traje do kraja 2025. godine, a u sklopu projekta posjećivat će se škole, u kojima će se održavati prezentacije, voditi rasprave o EU-u i dijeliti službene publikacije. Voditeljica Slejko centar je predstavila na dvodnevnom događanju u listopadu u Korčuli u organizaciji Deska Kreativne Europe - Kultura pri Ministarstvu kulture i medija RH i Nacionalne kontakt točke programa Unije Građani, jednakost, prava i vrijednosti pri Uredu za udruge Vlade RH u suradnji s Gradom Korčula i Korčulanskom razvojnom agencijom KORA d.o.o. Centar je početkom prosinca predstavljen i u Lastovu, Lombardi, Korčuli, Blatu i Veloj Luci. Komunikacijski plan centra za posljednji kvartal u 2022. godini odobren je u iznosu od 10.000,00 eura, a plan za 2023. ocijenjen je sa 92 boda od ukupno 100 te mu je dodijeljeno 30.400,00 eura za aktivnosti planirane dogodine.

Trenutno je u tijeku uređenje prostora na adresi Trg sv. Justine 13 u Korčuli gdje je pokrenut novi centar, kao i izrada web stranice na adresi www.europedirectkorcula.eu, dok su društvene mreže pokrenute i aktivne.

„VORKO“

U partnerstvu s udrugom Pozor! Projekti i obrazovanje za održivi razvoj iz Zagreba kao nositeljicom projekta, LAG 5 započeo je s provedbom projekta "Volontiranje za održivi razvoj na kopnu i otocima" od svibnja 2022. godine. Projektom "VORKO" (UP.04.2.1.11.0104) partnerske će organizacije tijekom 12 mjeseci njegove provedbe osnažiti svoje kapacitete, odnosno osposobiti svoje zaposlenike i volontere da uz uporabu inovativnih rješenja temeljenih na modernim IKT tehnologijama, pružaju kvalitetne usluge svojim korisnicima, tijekom i nakon pandemije COVID-19.

Projekt je prijavljen za financiranje u sklopu poziva „Jačanje kapaciteta OCD-a za odgovaranje na potrebe lokalne zajednice“ unutar Operativnog programa „Učinkoviti ljudski potencijali 2014. – 2020.“. Njegova ukupna vrijednost je 482.910,00 kuna, a sufinanciran je sredstvima iz Europskoga socijalnog fonda (410.473,5 HRK), dok je ostatak sufinanciran sredstvima Ureda za udruge Vlade Republike Hrvatske (72.436,5 HRK).

U sklopu projekta „Volontiranje za održivi razvoj na kopnu i otocima“, zaposlenici, volonteri i predstavnici LAG-a 5 i Udruge Pozor! sudjelovali su na šest planiranih edukacija, koje su organizirane s ciljem stjecanja novih znanja u području zakonodavnog okvira za djelovanje OCD-a i jačanja kapaciteta za prikupljanje sredstava, te njihove primjene na daljnji razvoj poslovanja svojih organizacija.

- U razdoblju od 28. lipnja do 1. srpnja 2022. održana je online edukacija „Izvori financiranja i zakonodavni okvir za djelovanje organizacija civilnog društva“
- U razdoblju od 4. do 7. srpnja 2022. održana je online edukacija “Marketing na društvenih mrežama”
- U razdoblju od 14. do 16. rujna i 19. rujna 2022. održana je online edukacija “Menadžment volontera”
- U razdoblju od 19. do 22. rujna 2022. održana je online edukacija “Digitalni ured”
- U razdoblju od 10. do 13. listopada 2022. održana je online edukacija “Krizni menadžment”
- U razdoblju od 19. do 20. listopada te 24 i 26. listopada 2022. održana je online edukacija “Kako organizirati psihološku pomoć volonterima i osobama koje su pretrpjele traumu, stres ili gubitak uslijed krizne situacije”.

IZRADA STUDIJE RAZVOJA KONCEPTA PAMETNIH SELA NA PODRUČJU LAG-A 5

LAG-u 5 odobrena je 12. kolovoza 2022. potpora za izradu *Studije razvoja koncepta pametnih sela na području LAG-a 5*, prijavljene na Poziv za podnošenje prijedloga aktivnosti u provedbi Akcijskog plana Nacionalne ruralne mreže – 2021. – 2022., godišnjeg provedbenog akcijskog plana Mreže za 2022. godinu.

Za izradu studije razvoja koncepta pametnih sela na području otoka Korčule, Mljeta i Lastova te poluotoka Pelješca, odobreno je 90.000,00 HRK, a sufinancira se sredstvima Mjere 20 „Tehnička pomoć“ iz Programa ruralnog razvoja Republike Hrvatske za razdoblje 2021. – 2024. Sadržaj studije izradio je projektni tim tvrtke Revent Smart d.o.o. u sastavu Tea Kurfürst, Bojan Radović, Zlatko Salahović, Filip Iljkov Varoščić i Lovro Končar-Gamulin. U sklopu izrade studije održane su dvije radionice:

- 27. rujna 2022. godine (utorak) u Gradskoj vijećnici u Korčuli
- 28. rujna 2022. godine (srijeda) u Domu vinarske tradicije u Putnikovićima

Studija razvoja pametnih sela područja LAG-a 5 koje uključuje jedinice lokalne samouprave otoka Korčule, Mljeta i Lastova te poluotoka Pelješca, izrađena je za narednih 5 godina. Postavljeni ciljevi određuju osnovni smjer razvoja, a definirane mjere izrađene su na temelju povratnih informacija lokalnog stanovništva. Iako pametna sela prije svega u fokusu imaju aktivnosti koje imaju „digitalnu“ i „zelenu“ komponentu, ona podrazumijevaju i osnove koje se moraju ostvariti – razvoj osnovne infrastrukture.

Provedba svih mjera zahtjeva detaljnu pripremu ljudskih i financijskih kapaciteta na razini svake jedinice lokalne samouprave. Predmetna studija dala je generalni pregled mjera u okviru kojih se pojedine jedinice lokalne samouprave mogu uklopiti i razvijati projekte. Implementaciju mjera potrebno je planirati prvenstveno u financijskom dijelu planiranjem proračuna, a potom i praćenja relevantnih izvora financiranja u narednim godinama.

LAG će biti podrška JLS-ovima u definiranju projekata koji su sukladni predmetnoj studiji. Preporuka je da se projekti, uključeni dionici i njihove uloge vode digitalno. Digitalna evidencija omogućit će jednostavnije praćenje provedbe studije i projekata koji su sukladni istoj.

Studiju razvoja koncepta pametnih sela na području LAG-a 5 možete preuzeti na mrežnim stranicama LAG-a 5 u rubrici Strateški dokumenti.